

3. Požadovanou výši náhrady škody je třeba co nejpřesněji vyjádřit v penězích a doložit na policii potřebné doklady (např. účtenky). Pokud si nejste výši škody jisti, požádejte o vypracování odborného znaleckého posudku.

4. Pokud soud rozhodne o náhradě škody, doručí Vám trestní příkaz nebo rozsudek.

5. Pokud škoda nebude dostatečně doložena a soud Vás odkáže na občanskoprávní řízení, je na Vašem rozhodnutí, zda podáte žalobu a předložíte dostatek důkazů, aby Vám soud v občanskoprávním řízení (tedy jiný soudce než ten, který soudil obviněného) mohl náhradu škody přiznat. V tomto případě je vhodné poradit se s advokátem.

6. Pokud Vám odsouzený, kterému byla rozhodnutím soudu stanovena povinnost uhradit škodu způsobenou trestným činem, **nebude ochoten škodu nahradit ani ve splátkách, můžete navrhnout exekuci jeho majetku.** Obraťte se buď na exekuční oddělení soudu v místě bydliště odsouzeného nebo na kteréhokoliv soukromého exekutora (kontakt získáte např. na soudu, v telefonním seznamu nebo na www.exekutorskacomora.cz). Rychlejší náhradě škody pomůže, pokud uvedete co nejvíce informací o odsouzeném, např. o jeho zaměstnání a majetkových poměrech, některé z nich můžete zjistit nahlédnutím do trestního spisu.

Trestný čin může mít kromě zmíněných škod následky také na Vaši psychiku a vztahy s dalšími lidmi - v takovém případě rozhodně neváhejte obrátit se na příslušné odborníky (psycholog, psychoterapeut, psychiatr).

Projekt „Restorativní justice - podpora a poradenství obětem trestných činů“ realizuje Probační a mediační služba v partnerství s Asociací občanských poraden.

Další informace a pomoc Vám ochotně poskytnou poradenská centra zapojená v projektu:

Praha, Jihlava, Písek, Uherské Hradiště, Ostrava, Hradec Králové, Mladá Boleslav, Valašské Meziříčí-Vsetín, Opava, Havířov-Karviná

Více informací naleznete také na:

www.obcanskeporadny.cz/poradenstvi-obetem-tc/
www.pmscr.cz/projekty-2/

PRŮVODCE PRO OBĚTI TRESTNÉHO ČINU

Obětí trestného činu je fyzická osoba, které v důsledku trestného činu vznikla škoda na zdraví. Za oběť se rovněž považuje osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, jestliže této osobě zemřelý poskytoval výživu nebo byl povinen poskytovat (zákon č. 209/1997 Sb., o peněžité pomoci obětem trestných činů).

Poškozovým je v souladu se zákonem každý, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví nebo způsobená majetková, morální či jiná škoda (zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád).

PMS PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA
ČESKÉ REPUBLIKY

ASOCIACE
OBČANSKÝCH
PORADEN

Projekt je financován Evropskou Unií a Českou republikou.

Práva poškozeného trestným činem:

1. Podat trestní oznámení - lze písemně nebo ústně do protokolu, mělo by obsahovat:

- kdo ho podává (lze i anonymně, nicméně nedoporučujeme)
- komu (kterýkoli útvar Policie ČR nebo státní zastupitelství)
- kdy došlo k události
- kdo spáchal oznamovaný skutek (popis, případně "neznámý pachatel")
- kde došlo k události
- jakým způsobem došlo k události
- co bylo událostí způsobeno (následky, škoda, ...)
- motiv jednání pachatele
- vhodné je označení důkazů a navržení svědků (včetně kontaktů)
- oznamovatel má právo žádat, aby byl do jednoho měsíce vyrozuměn o učiněných opatřeních (doporučujeme)

2. Činit v trestním řízení návrhy důkazů.

3. Nahlížet do spisu a pořizovat si z něj na vlastní náklady kopie či výpisky.

4. Požádat již během trestního řízení státního zástupce nebo soud o poskytnutí informace, zda byl pachatel propuštěn nebo uprchl z vězení (platí v případě, že orgán činný v trestním řízení shledá, že poškozenému hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě a poučí poškozeného o této možnosti).

5. Zúčastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání konaného o odvolání a vyjádřit své názory, potřeby.

6. Žádat náhradu škody, která vznikla trestným činem (tedy přihlásit se k trestnímu řízení s konkrétní výší požadované náhrady škody - viz dále).

7. Nechat se v trestním řízení zastupovat zmocněncem (jakákoliv osoba nevystupující v případě - na základě plné moci) či advokátem (nemá-li poškozený prokazatelně dostatek finančních prostředků, má právo žádat o poskytnutí advokáta za sníženou odměnu nebo zdarma soud či státního zástupce, o bezplatné ustanovení advokáta lze požádat také Českou advokátní komoru).

8. Žádat mediaci nebo souhlasit s ní (tj. zprostředkování mimosoudního řešení konfliktu, který vznikl mezi poškozeným a pachatelem v důsledku trestného činu - mediaci provádí Probační a mediální služba, umožňuje oběti zohlednit její zájmy a potřeby).

9. I některé případy domácího násilí mohou být hodnoceny jako trestný čin.

O Vašich právech Vás musí orgány činné v trestním řízení, tzn. policie, státní zástupce a soud, řádně a podrobně poučit.

Typy škod a jejich náhrada:

• **Škoda na zdraví:** pokud Vám bylo ublíženo na zdraví, požádejte svého lékaře o stanovení tzv. bolestného (jeden bod je roven 120 Kč), popřípadě ztížení společenského uplatnění při trvalých následcích.

• **Pokud jste utrpěli vážnější škodu na zdraví** (alespoň 100 bodů bolestného) nebo jste pozůstalými po oběti usmrcené trestným činem, na které jste byli odkázáni výživou, a nepodaří se Vám dosáhnout náhrady škody od viníka nebo např. od pojišťovny, můžete požádat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy jste se o škodě dověděli, o poskytnutí peněžité pomoci Ministerstvo spravedlnosti České republiky (Vyšehradská 16, Praha 2), a to dle zákona č. 209/1997 Sb. v platném znění.

Pokud bude Váš nárok uznán, bude Vám poskytnuta náhrada:

a) v případě škody na Vašem zdraví v paušální částce 25 000 Kč, nebo ve výši, která představuje Vámi prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela, a to do maximální výše 150 000Kč.

b) v případě pozůstalých po oběti usmrcené trestným činem, na které jste byli odkázáni výživou, pomoc nesmí ve svém součtu přesáhnout částku 450 000 Kč, a je-li počet obětí více než tři osoby, poskytovaná částka se u každé oběti přiměřeně krátí.

Úhrada nákladů na léčení: poplatky za léky, rehabilitační pomůcky, cesty k odborným lékařským vyšetřením či na rehabilitaci, náklady na výpomoc v domácnosti, ošetřovatelku apod.

Náhrada výdělku: týká se ztráty na výdělku během pracovní neschopnosti, ztráty výdělku po skončení pracovní neschopnosti, případně i ztráty na důchodu.

Náhrada odcizených či zničených věcí: např. oblečení, hodinky, telefon, kolo apod.

Škoda na vozidle: škodu vzniklou při dopravní nehodě je třeba co nejdříve nahlásit pojišťovně a z tzv. "povinného ručení" máte dle zákona č. 168/1999 Sb. nárok na uhrazení některých druhů škod. Pojišťovnu tzv. škůdce lze dohledat přes SPZ vozidla v informačním středisku České kanceláře pojistitelů na www.ckp.cz.

Jak uplatňovat náhradu škody vzniklé trestným činem:

1. Zajímejte se o průběh trestního řízení, máte kdykoliv právo na informace.

2. Požadavek na náhradu škody můžete v trestním řízení vedeném proti pachateli uplatnit nejpozději **při hlavním líčení soudu před zahájením dokazování**.